

[Statsministeren.]

år været, at de vestlige industrilande og dermed også Danmark er blevet ramt af det alvorligste konjunkturtilbageslag i hele efterkrigstiden. Det er først i løbet af 1975 for alvor blevet klart, hvor dybtgående dette konjunkturtilbageslag i virkeligheden er. Det har derfor også vist sig, at de modforholdsregler, som en række lande iværksatte tidligere på året, var utilstrækkelige til at vende udviklingen.

I Danmark satte tilbagegangen i produktion og beskæftigelse tidligere ind og blev mere udtalt end i flere andre industrilande — det var på grund af det stærke fald i boligbyggeriet i 1974. Den lempelse af den økonomiske politik, der gennemførtes tidligt på året, bidrog ganske vist til en vis stabilisering, men arbejdsløsheden har alligevel i den forløbne del af 1975 ligget på et meget højt niveau, ja, man skæl 20-25 år tilbage for at finde et tilsvarende niveau for arbejdsløsheden. Denne høje ledighed har rejst særlig alvorlige problemer for de unge arbejdsløse.

Som følge af den mere aktive konjunkturpolitik, som nu er indledt i en række betydende industrilande, synes der nu håb om en international opgang i løbet af 1976. Men efter regeringens opfattelse var det ikke forsvarligt at lade stå til og bare vente på, at opgangen gav øgede afsætningsmuligheder. Dertil var de samfundsøkonomiske og sociale ulykker, som en så høj ledighed fremkaldte, alt for store. Det var nødvendigt at bryde depressionen og den pessimistiske stemning. Den kommende vinters arbejdsløshed truede med at blive meget stor. Det var nødvendigt at skære toppen af den. Derfor måtte vi handle hurtigt. Der er grund til at påskønne, at folketingset erkendte dette.

De valutariske problemer, som Danmark har stået over for i en årrække, indebar — det må vi erkende — at en sådan drejning af

den økonomiske politik ikke var problemfri. Men det billede, der tegner sig udadtil af den danske økonomiske politik, er blevet ændret positivt og stærkt i 1975. Underskuddet på den løbende betalingsbalance har i årets første syv måneder beløbet sig til godt $\frac{1}{2}$ mia kr., mens det til sammenligning i samme periode i fjor var ti gange så stort. Det har samtidig gjort et stærkt indtryk i udlandet, at det i foråret lykkedes her i landet at nå frem til en indkomstpolitisk løsning. Det gav, som vi ved, grundlag for en mærkbar dæmpning af stigningen i indtægter, omkostninger og priser i en 2-årig periode. Resultatet aftegner sig allerede deri, at stigningen i pristallet i årets første otte måneder har svaret til en årlig prisopgang på $6-6\frac{1}{2}$ pct., mens til sammenligning pristigningen sidste år var mere end dobbelt så stor.

Det er denne udvikling, der danner baggrund for, at der kunne iværksættes en beskæftigelsesfremmende politik, selv om det også vil føre til en stærkere vækst i importen. Samtidig måtte vi have for øje, at den økonomiske politik måtte tilrettelægges sådan, at den kunne gøre det lettere at opnå og fastholde en høj beskæftigelse, når den internationale konjunktur på ny vær rettet op. Til den tid vil de valutariske problemer atter melde sig, hvis ikke de danske eksporterhverv bliver i stand til at udnytte de nye muligheder.

Det er denne problemstilling, der motiverer, hvorfor de konjunkturpolitiske forholdsregler, der nu skal føres ud i livet, er tilrettelagt i tre faser.

I den første fase stimuleres forbrug og omsætning. Det kan nok være svært for mange mennesker at godkende dette, men tidligere har økonomien kørt for hurtigt. Derfor måtte der bremses. Men nu er der bremsat så hårdt, at vi må prøve på at få farten sat så meget op, som omstændighederne tillader. Det er dét, der er ideen